

**Förenade målen T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP,
T-60/02 OP och T-61/02 OP**

**Dresdner Bank AG m.fl.
mot
Europeiska gemenskapernas kommission**

”Konkurrens — Artikel 81 EG — Avtal om prissättning och om avgiftsstruktur för kontantväxling — Tyskland — Bevis för överträdelsen — Ansökan om återvinning”

Förstainstansrättens dom (fjärde avdelningen) av den 27 september 2006 . . . II - 3572

Sammanfattning av domen

- 1. Förfarande — Ansökan om återvinning
(Förstainstansrättens rättegångsregler, artiklarna 48.2 och 122.4)*
- 2. Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Avtal mellan företag — Begrepp
(Artikel 81.1 EG)*
- 3. Konkurrens — Administrativt förfarande — Beslut av kommissionen i vilket en överträdelse konstateras
(Artikel 81.1 EG)*

4. *Gemenskapsrätt — Principer — Grundläggande rättigheter — Presumtion om att någon är oskyldig*
5. *Konkurrens — Administrativt förfarande — Beslut av kommissionen i vilket en överträdelse konstateras — Domstolsprövning*
6. *Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Bevis*
7. *Konkurrens — Administrativt förfarande — Iakttagande av rätten till försvar — Meddelande om anmärkningar — Nödvändigt innehåll*
8. *Konkurrens — Administrativt förfarande — Iakttagande av rätten till försvar*

1. Återvinningsförfarandet i artikel 122.4 i förstainstansrättens rättegångsregler syftar till att ge rätten en ny möjlighet att bedöma saken enligt ett kontradiktoriskt förfarande utan att vara bunden av tredsdomen. I avsaknad av bestämmelser i rättegångsreglerna i vilka motsatsen föreskrivs, kan den part som ansökt om återvinning i princip argumentera fritt, utan att vara begränsad till att bemöta domskälen i tredsdomen.

skulle bifallas. Förstainstansrätten anser att den inte kan bekräfta den bedömning som gjorts i tredsdomen, enligt vilken en av grunderna skall godtas, och därmed inte heller kan bedöma övriga grunder för talan med iakttagande av principerna för ett kontradiktoriskt förfarande.

(se punkterna 43–44)

Med beaktande av syftet med återvinningsförfarandet, skall förbudet mot återopande av nya grunder under förfarandet i artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler, inte tolkas som ett förbud för den part som ansökt om återvinning att återropa grunder som vederbörande kunde ha återopat redan i sitt svaromål. En sådan tolkning av den nämnda artikeln skulle vara meningslös, eftersom den skulle kunna medföra en risk att förfarandet hamnar i ett dödläge i det fall att ansökan om återvinning

2. Det är tillräckligt, för att ett avtal i den mening som avses i artikel 81.1 EG skall anses föreligga, att de aktuella företagen har gett uttryck för sin gemensamma vilja att agera på marknaden på ett bestämt sätt. Vad gäller formen för att uttrycka denna gemensamma vilja räcker det att en bestämmelse ger uttryck för parternas vilja att agera på marknaden i enlighet med dess ordaly-

delse. Av detta följer att begreppet avtal, i den mening som avses i artikel 81.1 EG, förutsätter att det föreligger en gemensam vilja hos minst två parter, där uttrycksformen inte har någon betydelse så länge den utgör ett troget uttryck för parternas vilja.

vilket dessutom bekräftas i ingressen till Europeiska enhetsakten och i artikel 6.2 EU.

(se punkterna 53–55)

3. Beträffande bevisningen för en överträdelse av artikel 81.1 EG, skall kommissionen förebringa bevisning för de överträdelser som den har konstaterat och fastställa vilken bevisning som krävs för att på ett tillräckligt sätt visa att de faktiska omständigheter som utgör en överträdelse förelegat.

Med hänsyn till arten av de ifrågavarande överträdelserna och svårighetsgraden av de därtill knutna sanktionsåtgärderna, skall principen om oskuldspresumtion tillämpas i förfaranden rörande åsidosättanden av konkurrensregler som gäller företag och som kan leda till ålägganden av böter eller viten. I samband med talan om ogiltigförklaring av ett beslut om påförande av böter är det nödvändigt att beakta denna princip. Om rätten anser att det föreligger tvivel skall företrädere ges åt den lösning som gynnar det företag till vilket beslutet om fastställelse av överträdelsen riktas. Rätten får således inte fastställa att kommissionen styrkt förekomsten av den ifrågavarande överträdelsen om denna fråga enligt rätten fortfarande är föremål för tvivel.

(se punkt 59)

4. Principen om oskuldspresumtion, som bland annat följer av artikel 6.2 i Europakonventionen, utgör en del av de grundläggande rättigheterna som enligt domstolens rättspraxis ingår i gemenskapsrättens allmänna principer,

Det är alltså nödvändigt att kommissionen förebringar exakt och samstämmig bevisning för att styrka överträdelsen. Emellertid måste varje del av den bevisning som kommissionen åberopat inte nödvändigtvis motsvara dessa kriterier med avseende på varje del av överträdelsen. Det är tillräckligt att en samlad bedömning av alla indicier som institutionen åberopat motsvarar detta krav. Förekomsten av ett konkurrensbegränsande förfarande eller avtal kan

alltså härledas ur ett antal sammanträffanden och indicier som när de beaktas tillsammans, när annan hållbar förklaring saknas, kan utgöra bevisning för att en överträdelse av konkurrensreglerna har skett.

(se punkterna 60–63 och 65)

5. Vad gäller beskaffenheten av gemenskapsdomstolens kontroll av kommissionens beslut om tillämpning av konkurrensreglerna, föreligger det en väsentlig skillnad mellan de uppgifter och konstateranden av faktiska omständigheter, å ena sidan, vilka domstolen kan anse vara oriktiga mot bakgrund av argument och bevis som förelagts den, och ekonomiska bedömningar, å andra sidan. I detta avseende, även om förstainstansrätten inte skall ersätta kommissionens bedömning avseende ekonomiska frågor med sin egen, skall den inte bara pröva huruvida de bevis som åberopats är materiellt riktiga, tillförlitliga och samstämmiga, utan även huruvida dessa bevis utgör samtliga relevanta uppgifter som skall beaktas för att bedöma en komplicerad situation och huruvida de kan ligga till grund för de slutsatser som dragits.

(se punkterna 66–67)

6. Inom ramen för fastställandet av en överträdelse av konkurrensreglerna, skall det vid bedömningen av ett dokumentets bevisvärde avgöras huruvida dokumentet innehåller tillförlitliga uppgifter, och hänsyn skall tas till bland annat dokumentets ursprung, omständigheterna kring dess tillkomst, till vem det är ställt och huruvida dess innehåll verkar förnuftigt och trovärdigt.

(se punkt 121)

7. Rätten till försvar förutsätter att ett företag, till vilket kommissionen riktat ett beslut om överträdelse av konkurrensreglerna, har getts tillfälle att på ett ändamålsenligt sätt framföra sina synpunkter på huruvida de av kommissionen påstådda omständigheterna, invändningarna och förhållandena verkligen föreligger och är relevanta.

Meddelandet om invändningar skall innehålla en redogörelse för invändningarna som är tillräckligt klar, om än kortfattad, för att de som berörs verkligen skall kunna få kännedom om vilka beteenden kommissionen klandrar dem för. Det är nämligen endast under denna förutsättning som meddelandet om invändningar kan fylla den funktion

som avses i gemenskapsförordningarna, och som består i att tillhandahålla samtliga uppgifter som företagen och företagssammanslutningarna behöver för att på ett ändamålsenligt sätt kunna försvara sig innan kommissionen fattar ett slutligt beslut.

I princip kan endast handlingar som omnämns i meddelandet om invändningar utgöra giltiga bevis.

(se punkterna 155–157)

8. En handling kan inte anses vara till nackdel för den berörda med mindre än att kommissionen har lagt den till grund för att anse att företaget gjort sig skyldigt till en överträdelse. För att slå fast att det har skett ett åsidosättande av rätten till försvar är det inte tillräckligt att det berörda företaget visar att det inte under det pågående administrativa förfarandet har kunnat yttra sig angående en handling som det hänvisats till någonstans i det ifrågasatta beslutet. Det berörda företaget måste visa att kommissionen i det ifrågasatta beslutet har använt denna handling som ytterligare ett bevis för en överträdelse som detta företag har deltagit i.

(se punkt 158)